

Nr 253

Av herr **Stridsman**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Sveriges geologiska undersökning: *Prospektering*.

I årets statsverksproposition under industridepartementets huvudtitel behandlas en hemställan från Sveriges geologiska undersökning om ett anslag på 400 000 kr. för en intensifierad undersökning av Ruotivares titanjärnmalmfyndighet belägen inom Jokkmokks kommun i Norrbottens län.

Departementschefen anför att särskilda medel för en intensifierad undersökning av järnmalmförekomsten i Ruotivare icke skall utgå, utan att medel för en sådan undersökning skall inrymmas inom ramen för anvisade reservationsanslag av 18 milj. kr.

Departementschefens förslag att inte anvisa särskilda medel för en intensifierad undersökning av Ruotivares titanjärnmalm torde innebära att en undersökning inte kan utföras med den skyndsamhet som sysselsättningssituationen i regionen påkallar.

Arbetsmarknadsläget i Jokkmokks kommun är, främst på grund av den snabba nedgången av antalet sysselsättningstillfällen inom anläggningsverksamhet och skogsbruk, ytterligt pressat.

Undersysselsättningen torde ha ökat efter år 1965 trots kraftig utflyttning ur kommunen. Antalet sysselsatta inom jord- och skogsbruk har — om länsutredningen BD 80:s prognosvärde för 1970 nåtts redan år 1968, vilket förefaller sannolikt — minskat med omkring 150. Därtill kommer att antalet sysselsatta i anläggningsarbeten inom Jokkmokk kan komma att minska med närmare 1 000 personer under perioden 1965—1970. Årsmedeltalet anmälda arbetslösa ökade från 50 år 1965 till 124 år 1968. Samtidigt ökade årsmedeltalet personer sysselsatta i beredskapsarbete från 70 år 1965 till 93 år 1968 och antalet personer som beviljats arbetsmarknadsutbildning från 105 till 178.

Enligt länsutredningen BD 80 skulle år 1980 antalet förvärvsarbetande inom jord- och skogsbruk vara hälften av 1965 års antal, och antalet inom byggnads- och anläggningsverksamhet skulle endast motsvara knappt en tiondel. Den funktionella folkmängden skulle uppgå till 4 700 medan dagens folkmängd är 8 700. Länsstyrelsen/planeringsrådets målsättning innebär en folkmängd av 6 500 personer år 1980.

Utvecklingen i Jokkmokks kommun kan innebära att en längre fram i tiden eventuellt önskvärd exploatering av malmförekomsten på grund av arbetskraftsbrist kan omintetgöras, därför att en stor del av de människor som nu är i yrkesverksam ålder långt dessförinnan tvingats flytta ut ur regionen.

Remissyttranden har inhämtats från länsstyrelsen i Norrbottens län, LKAB och kungl. kommerskollegium. Sammanfattningsvis framkom härvid följande.

Länsstyrelsen i Norrbottens län anser det vara rimligt att utökade resurser snarast ställs till förfogande för en undersökning av fyndigheten i Ruotivare. Länsstyrelsen framhöll vidare att den inte kan förstå, att den kommun, som bildligt talat bär upp en väsentlig del av vårt lands industri, inte skulle vara värd att stödjas med ett relativt blygsamt belopp som ett led i myndigheternas strävan att bereda kommunen möjlighet att existera i framtiden. I förevarande fall kan satsningen, om den utfaller lyckligt, dessutom bli av betydelse för hela vårt folkhushåll.

LKAB anser att Ruotivarefältet är ett angeläget prospekteringsobjekt och förutsätter att arbetena bedrivs med den intensitet som fyndigheten förtjänar.

Kungl. kommerskollegium säger att eftersom allt talar för att behovet av titan i olika former alltfört kommer att stiga och den tekniska utvecklingen kan väntas i olika avseenden förbättra möjligheterna att utnyttja fyndigheten, anser kollegiet att anledning från företagsekonomiska synpunkter ej heller finns att påskynda arbetet på fyndigheten.

Såsom framgår av yttrandena från länsstyrelsen i Norrbottens län och LKAB anser dessa remissorgan att starka skäl föreligger för en forcering av undersökningarna på Ruotivarefyndigheten.

Även kungl. kommerskollegiums yttrande innehåller positiva synpunkter. Man förväntar sig en ökad efterfrågan på titanjärnmalm i framtiden. Från strikt företagsekonomiska bedömningar vill man dock ej påskynda undersökningarna.

I detta sammanhang bör erinras att när kungl. kommerskollegium lägger företagsekonomiska synpunkter på bedömningen av i vilken takt den fortsatta undersökningen bör bedrivas, så har man glömt att Jokkmokks kommun är den kommun i landet inom vars gränser vattenfallsverket producerar mest elektrisk energi. Från kraftverken i Lule älv härledes ungefär 20 procent av hela landets kraftförsörjning och dessa kraftverk ligger nästan alla i Jokkmokks kommun.

Enligt min mening bör därför särskilda medel av 400 000 kronor anvisas för en intensifierad undersökning av Ruotivares titanjärnmalmfyndighet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställs,

att riksdagen till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* för budgetåret 1970/71 måtte anvisa ett reservationsanslag av 18 400 000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1970

Torsten Stridsman (cp)